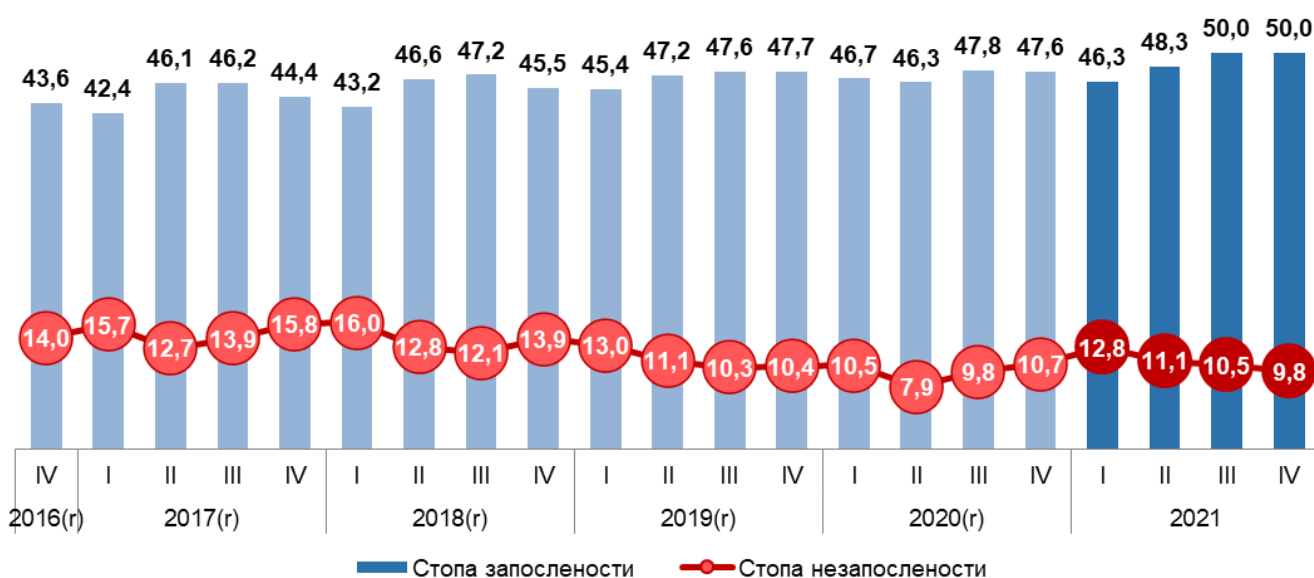

Анкета о радној снази, IV квартал 2021.

У четвртом кварталу 2021. године број запослених износио је 2 917 400, а број незапослених 316 700. Стопа запослености за дати период износи 50,0%, а стопа незапослености 9,8%.

Граф. 1. Стопе запослености/незапослености, популација узраста 15 и више година, 2016–2021. (%)

(r) – ревидирани подаци

Поређење са претходним кварталом

Према подацима Анкете о радној снази за четврти квартал 2021. године, а у поређењу са трећим кварталом 2021. стопа запослености је остала непромењена и износила је 50,0%. Стопа незапослености смањена за 0,7 процентних поена (п. п.) и у четвртом кварталу 2021. износила је 9,8%.

На међукварталном нивоу је дошло до смањења броја незапослених (-24 800) и запослених (-7 200) тј. активног становништва (-32 000), док је контингент становништва ван радне снаге повећан (+19 500).

У оквиру укупне запослености, која је дискретно смањена (-7 200) у четвртом кварталу у односу на трећи квартал 2021. године, дошло је до повећања формалне запослености (+26 000) и смањења неформалне запослености (-33 100).

Расту формалне запослености (+26 000) највише је допринело повећање броја формално запослених ван пољопривреде (+18 200).

На смањење неформалне запослености (-33 100) утицало је смањење неформално запослених у пољопривреди и ван пољопривреде (-17 300 и -15 800 респективно). Укупна неформална запосленост у четвртом кварталу 2021. године износила је 398 600, од чега 226 600 (или 56,8%) чине неформално запослени у пољопривреди, а 172 000 (то јест 43,2%) неформално запослени ван пољопривреде.

У четвртом кварталу 2021. стопа укупне неформалне запослености износила је 13,7%, што у односу на трећи квартал 2021. представља смањење од 1,1 п. п., при чему је стопа неформалне запослености ван пољопривреде смањена за 0,6 п. п. и спустила се на ниво од 7,0%, а стопа неформалне запослености у пољопривреди смањена је за 2,7 п. п. износила је 50,1%.

Највеће смањење запослености, како формалне тако неформалне, забележено је у секторима делатности Грађевинарство и Пољопривреда, лов и шумарство, што је последица смањења обима пољопривредних и грађевинских радова у зимским месецима.

Раст запослености је најизраженији у популацији са вишим и високим нивоом образовања (+34 100) и у старосној групи 35–54 године (+22 700).

Раст запослености забележен је једино у Региону Војводине (+8 100), док је највеће смањење запослености забележено у Београдском региону (-8 400). У четвртом кварталу 2021, у односу на трећи квартал исте године, број запослених мушкараца мањи је за 15 600, док је број запослених жена већи за 8 400.

У односу на трећи квартал 2021. године, у четвртом кварталу је незапосленост смањена за 24 800, доминантно у старосној групи 45–54 године (-19 300), као и у популацији која има средње и више од средњег образовања (-23 100). У популацији жена незапосленост је смањена за 18 400 лица, што је узроковало смањење стопе незапослености жена за 1,2 п. п., па је она у четвртом кварталу 2021. године износила 10,8%. У мушкој популацији, у истом периоду, незапосленост је смањена за 6 400 лица, те стопа незапослености мушкараца остаје готово непромењена (-0,2 п. п.) и у четвртом кварталу 2021. године износила је 9,0%.

Посматрано по регионима, незапосленост је готово уједначено смањена у свом регионима ($\approx$ -8 500). Изузетак чини Регион Војводине где је забележено благо повећање броја незапослених за 1 400 лица.

Стопа дугорочне незапослености такође бележи пад, и у четвртом кварталу 2021. године износила је 4,6% што у односу на трећи квартал 2021. године представља смањење од 0,6 п. п.

У популацији младих, узраста од 15 до 24 године, у четвртом кварталу, у поређењу са трећим кварталом 2021. године, као и у укупној популацији, дошло је до повећања становништва ван радне снаге (+17 200) на рачун смањена активног становништва (-20 000). Број запослених младих смањен је за 28 100, док је број незапослених већи за 8 000.

Стопа запослености младих (15–24 године) смањена је за 4,0 п. п. и у четвртом кварталу 2021. износила је 23,3%. Стопа незапослености младог становништва повећана је за 5,6 п. п. и износила је 28,7%.

Тзв. NEET стопа, односно удео младих узраста од 15 до 24 године који нити раде нити су у процесу образовања, у укупној популацији младих, у четвртом кварталу 2021. године износила је 15,6%, што у односу на трећи квартал исте године представља смањење од 2,5%.

Поређење са истим кварталом претходне године¹

Према подацима Анкете о радној снази за четврти квартал 2021. године, у односу на четврти квартал 2020, стопа запослености повећана је за 2,4 п. п., док су стопа незапослености и стопа становништва ван радне снаге смањене за 0,9 п. п. и 2,1 п. п., респективно.

У четвртом кварталу 2021. године, у поређењу са четвртим кварталом 2020, забележено је међугодишње повећање запослености (+115 600) уз истовремено смањење становништва ван радне снаге (-141 600) и незапослености (-18 500). Укупна посматрана популација (становништво 15 и више година) смањена је за 44 500.

У женској популацији стопа запослености повећана је за 2,4 п. п. доминантно на рачун смањења стопе становништва ван радне снаге (2,6 п. п.) и у четвртом кварталу 2021. године достигла је ниво од 42,5%. Стопа запослености мушкараца већа је за 2,3 п. п. уз истовремено смањење и стопе незапослености (-1,3 п. п.) и становништва ван радне снаге (-1,6 п. п.) и у четвртом кварталу 2021. стопа запослености мушкараца износила је 58,0%

У популацији младих, узраста од 15 до 24 године, у четвртом кварталу 2021, у поређењу са четвртим кварталом 2020. године, као и у укупној популацији, дошло је до повећања запослености (+15 200) уз истовремено смањење становништва ван радне снаге (-18 200) и незапослености (-8 000). Стопа запослености младих у четвртом кварталу 2021. године износила је 23,3% што представља повећање од 2,5 п. п. у односу на четврти квартал 2020. У истом периоду, стопа незапослености младих бележи међугодишњи пад од 4,6 п. п. и у четвртом кварталу 2021. износила је 28,7%, док је стопа младог становништва ван радне снаге смањена за 1,5 п. п. и износила је 67,3%.

¹ Услед промене методологије Анкете о радној снази од 2021. године подаци се пореде са ревидираним подацима за четврти квартал 2020. године. С обзиром на то да се ревизија података радила само за основне индикаторе и да је скуп ревидираних података ограниченог обима, изостаје могућност дубље и прецизније структурне анализе.

Основни индикатори, IV квартал 2021. године

Стопа активности становништва старог 15 и више година у IV кварталу 2021. године износи 55,4%, при чему је стопа активности мушкараца 63,7%, а жена 47,7%. Највећа стопа активности забележена је у Београдском региону (57,7%), иза којег следе Регион Војводине и Регион Шумадије и Западне Србије (56,4% и 56,2% респективно). Регион Јужне и Источне Србије бележи најмању стопу активности од 50,3%.

Стопа запослености становништва старости 15 и више година у четвртом кварталу износи 50,0%, и то мушког становништва 58,0%, а женског 42,5%. Највећу стопу запослености има Београдски регион (53,1%), иза којег следе Регион Војводине и Регион Шумадије и Западне Србије са стопама запослености од 51,4% и 50,2% респективно, док Регион Јужне и Источне Србије бележи најмању вредност (44,2%).

Стопа неформалне запослености у наведеном кварталу, на нивоу свих делатности, износи 13,7%. Стопа неформалне запослености у делатности пољопривреде износи 51,0%, док у делатностима ван пољопривреде ова стопа има вредност од 7,0%.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година у четвртом кварталу износи 9,8%, и то 9,0% за мушкарце и 10,8% за жене. Гледано на нивоу региона, ова стопа имала је најмању вредност у Београдском региону (8,0%) и Региону Војводине (8,8%), док је нешто већа вредност забележена у Региону Шумадије и Западне Србије (10,7%). У Региону Јужне и Источне Србије стопа незапослености има највећу вредности и износи 12,2%.

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, IV квартал 2021.

	IV квартал 2021	Промене у односу на претходни квартал	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5838,3	-12,5	-0,2
Активно становништво	3234,1	-32,0	-1,0
Запослени	2917,4	-7,2	-0,2
Формално запослени	2518,8	26,0	1,0
Неформално запослени	398,6	-33,1	-7,7
Незапослени	316,7	-24,8	-7,3
Ван радне снаге	2604,2	19,5	0,8
	%	(п, п.)	
Стопа активности	55,4	-0,4	
Стопа запослености	50,0	0,0	
Стопа неформалне запослености	13,7	-1,1	
Стопа незапослености	9,8	-0,7	
Стопа становништва ван радне снаге	44,6	0,4	

Анкета је у четвртом кварталу 2021. године спроведена на узорку од 15 246 домаћинства, од чега је анкетирано 11 140 домаћинстава, а за 24 189 лица старости 15–89 година прикупљени су подаци о радној активности.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за IV квартал 2021. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2022/XIs/G20221049.xlsx>.

Због промене методологије Анкете о радној снази од 2021. године, подаци из овог саопштења нису упоредиви са подацима објављеним у истоименим саопштењима пре 2021. године.

Како би се обезбедила упоредивост основних показатеља за период пре 2021, извршена је ревизија најважнијих индикатора. Ревидирани подаци су доступни у бази података на веб-сајту РЗС-а.

Више информација о методолошким променама и њиховим ефектима на главне статистичке показатеље може се наћи у посебној публикацији „Анкета о радној снази, нова методологија 2021”.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којим се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година.

Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору.

Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама лица ван радне снаге – образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључе на тржиште рада.

Лица (старости 15–89 година) која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била привремено одсутна са посла, сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупној посматраној популацији (становништву старом 15 и више година).

Неформалном запосленошћу сматра се рад у нерегистрованим пословним субјектима, рад у регистрованим пословним субјектима без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица (старости 15–74 године) која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици, и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени).

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени).

Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15–24 године (или 15–29 година) која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупној посматраној популацији (становништву старом 15 и више година).

Становништво ван радне снаге чине сва лица у посматраној популацији (старости 15 и више година) која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У становништво ван радне снаге спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа становништва ван радне снаге представља удео становништва ван радне снаге у укупној посматраној популацији (становништву старом 15 и више година).

За детаљнији опис Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на www.stat.gov.rs.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Контакт: ars@stat.gov.rs, тел.: 011 2412 922, локал 418

Издаје и штампа: Републички завод за статистику, 11 050 Београд, Милана Ракића 5

Телефон: 011 2412 922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs

Одговара: др Миладин Ковачевић, директор

Тираж: 20 • Периодика излажења: квартална